

Η συμβολή της ΡΑΑΕΥ μέσω ρυθμιστικών πολιτικών στην λειτουργία των ΦοΔΣΑ

Καθ. Κωνσταντίνος Αραβώσης

Αντιπρόεδρος ΡΑΑΕΥ & Προεδρεύων του Κλάδου Αποβλήτων

Κάτοχος Έδρας UNESCO Πράσινη Καινοτομία και Κυκλική Οικονομία στο ΕΜΠ

Η ΡΑΑΕΥ ως οριζόντιος ρυθμιστής

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) αρχικά ιδρύθηκε ως ανεξάρτητη ρυθμιστική αρχή σχετική με τον **ηλεκτρισμό & το φυσικό αέριο**, βάσει του ν. 2773/1999, στο πλαίσιο εναρμόνισης με τις σχετικές ευρωπαϊκές Οδηγίες.

Δυνάμει του ν. 5037/2023, η Αρχή μετονομάστηκε σε **Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ)** και το αντικείμενό της **διευρύνθηκε** με αρμοδιότητες επί των **υπηρεσιών Ύδατος & της Διαχείρισης Αστικών Αποβλήτων**.

● **Σήμερα**

οι αρμοδιότητες της **Αρχής** ορίζονται στο τροποποιημένο **άρθρο 4 του ν. 4001/2011**:

«Ο έλεγχος, η ρύθμιση και η εποπτεία της αγοράς **ενέργειας**, καθώς και ο έλεγχος, η ρύθμιση και η εποπτεία θεμάτων σχετικών με την παροχή υπηρεσιών **ύδατος** και διαχείρισης **αστικών αποβλήτων**, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του ΥΠΕΝ, ασκούνται από τη ΡΑΑΕΥ, η οποία αποτελεί την εθνική ρυθμιστική αρχή σε θέματα ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων, κατά την έννοια των Οδηγιών (ΕΕ) 2019/944 και 2009/73/ΕΚ και των νόμων 3199/2003 (Α' 280) και 4819/2021 (Α' 129)».

Ο ρόλος της ΡΑΑΕΥ

Αρμοδιότητες επί της ΔΣΑ

Γνωμοδοτικές/ Εισηγητικές

(άρθρα 11, 12 & 16 του ν. 5037/2023)

- Εισηγείται τη **μέθοδο κοστολόγησης & τιμολόγησης** της διαχείρισης αποβλήτων,
- διατυπώνει προτάσεις **εξορθολογισμού των χρεώσεων,**
- διατυπώνει πρόταση δέσμης μέτρων για **διασφάλιση της επιχειρησιακής λειτουργίας των ΦοΔΣΑ,**
- παρέχει Γνώμη για θέσπιση οδηγιών & μέτρων για **συντονισμένη διαχείριση** αστικών αποβλήτων

Αποφασιστικές

(άρθρα 11 και 12 του ν. 5037/2023)

- Αποφασίζει τα **ελάχιστα επίπεδα ποιότητας** για τις υπηρεσίες διαχείρισης αποβλήτων,
- παρέχει κατευθύνσεις και οδηγίες σε θέματα **αξιοποίησης της παραγόμενης ενέργειας από απόβλητα,**
- ελέγχει την **οικονομική αποδοτικότητα** της διαχείρισης αποβλήτων & αναρτά τα σχετικά στοιχεία κόστους στον ιστότοπό της,
- αποφασίζει για τη **διαχειριστική επάρκεια** των ΦοΔΣΑ

Ελεγκτικές/ Κυρωτικές

(άρθρα 17, 18 και 35 του ν. 5037/2023)

- εξετάζει **καταγγελίες,**
- καθορίζει τη **μεθοδολογία προστίμων,**
- επιβάλλει **πρόστιμα,**
- προβαίνει σε **συστάσεις** και
- ελέγχει την υποχρέωση καταβολής **τέλους ταφής** από τους ΦοΔΣΑ

Εποπτικές

(άρθρο 11 του ν. 5037/2023)

- Ελέγχει την **αποτελεσματική & οικονομικά συμφέρουσα** διαχείριση των αστικών αποβλήτων από τους ΦοΔΣΑ & ιδίως συγκεκριμένους δείκτες διαχείρισης αστικών αποβλήτων του Παραρτήματος Ι του ν. 5037/2023

Πεπραγμένα Κλάδου Αποβλήτων

1. Πιστοποίηση ΦοΔΣΑ

- Πιστοποίηση **12** από τους 14 ΦοΔΣΑ
- Δημοσίευση Έκθεσης Αξιολόγησης Διαχειριστικής Επάρκειας των ΦοΔΣΑ

2. Διαδραστικός Χάρτης Υποδομών Διαχείρισης Στερεών

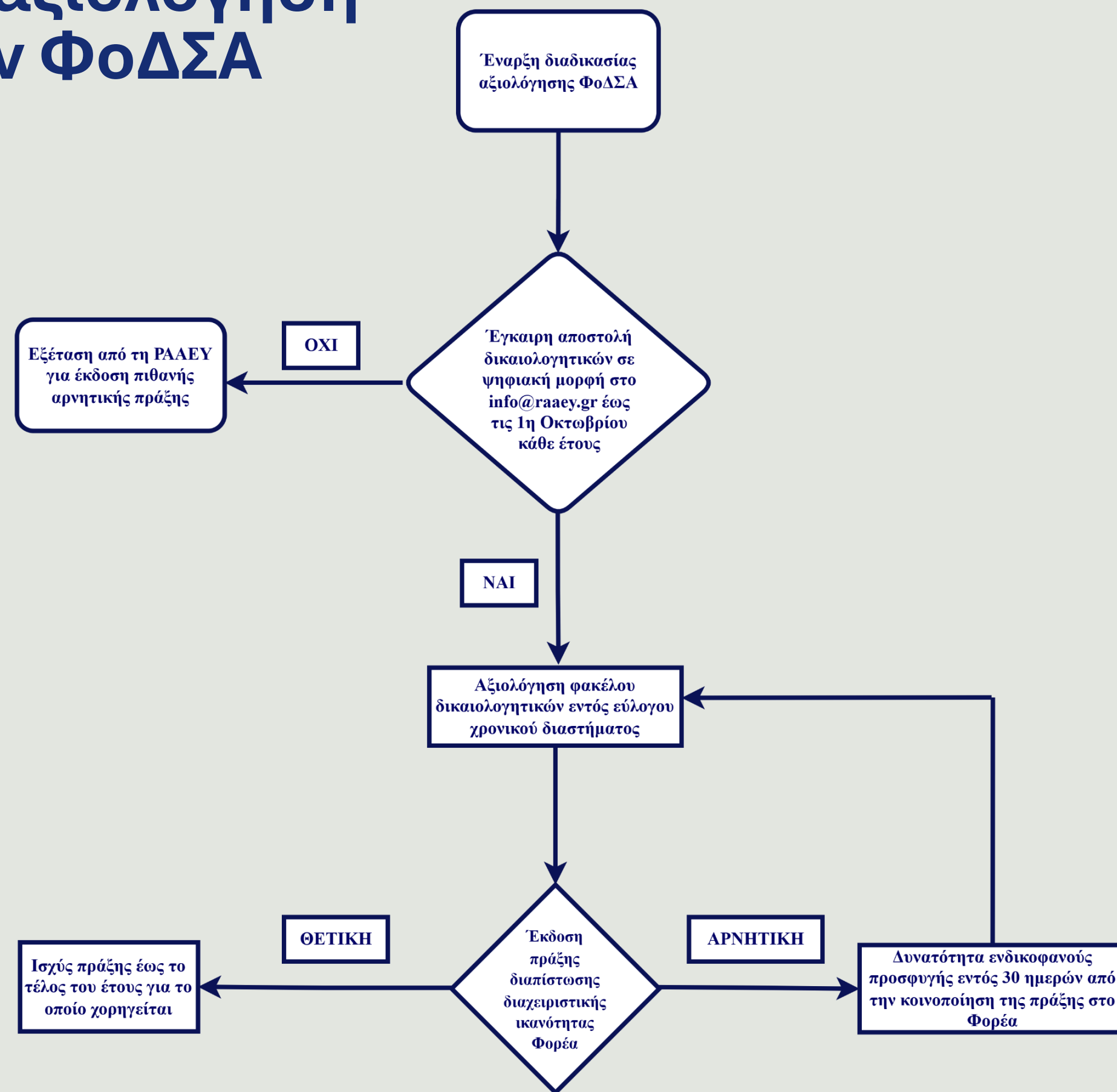

Αποβλήτων

- Γεωπληροφοριακό Σύστημα (GIS) σε μορφή διαδραστικού χάρτη στην ιστοσελίδα της ΡΑΑΕΥ

3. Οδηγός πιστοποίησης για την αξιολόγηση της διαχειριστικής ικανότητας των ΦοΔΣΑ

- Προσδιορισμός δικαιολογητικών αξιολόγησης & τυποποίηση διαδικασιών μέσω υποστηρικτικών αρχείων-προσαρτημάτων
- Διασφάλιση διαφάνειας, ομοιομορφίας και συμμόρφωση με το θεσμικό πλαίσιο
- Καθοδήγηση για τους ΦοΔΣΑ στα πλαίσια της διαδικασίας πιστοποίησης, μέσω δημιουργίας ενός «εγγράφου-αναφοράς»

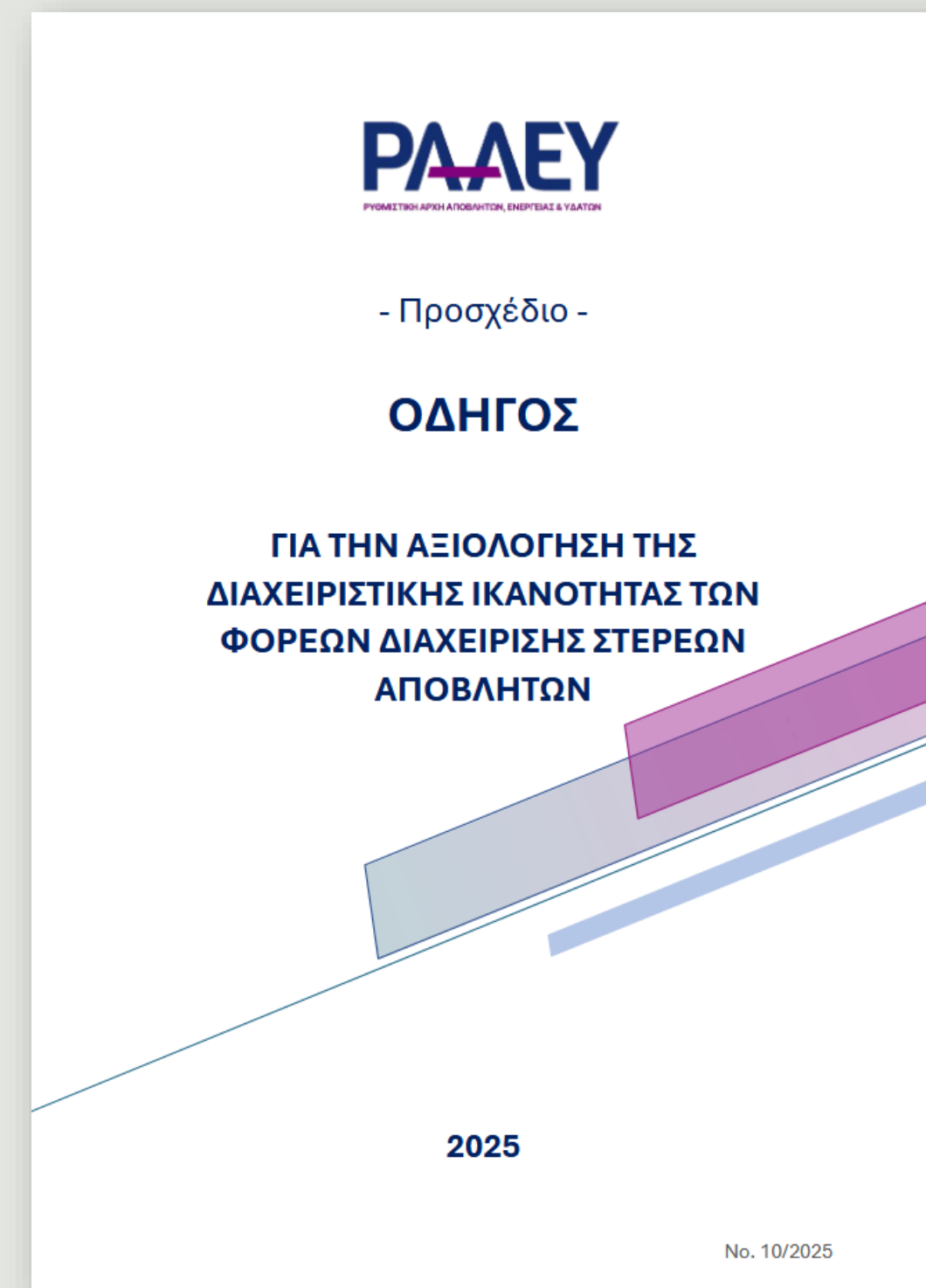
■ Δομή του Οδηγού βάσει των **ελαχίστων κριτηρίων** της ΚΥΑ

Για κάθε κριτήριο περιλαμβάνεται:

- ✓ παράθεση του αντίστοιχου αποσπάσματος από την ΚΥΑ
- ✓ αναλυτική παρουσίαση των υποκριτηρίων

Ανά υποκριτήριο περιλαμβάνονται:

- I. Περιγραφή **εφαρμογής** του υποκριτηρίου
- II. Απαιτούμενα **αποδεικτικά** στοιχεία, προς προσκόμιση
- III. **Επεξηγήσεις** για την ορθή τεκμηρίωση
- IV. Αποδεκτή **μορφή αρχείων υποβολής**

4. Πρόταση Ολοκληρωμένης Δέσμης Μέτρων

- Εκπονήθηκε από τον **Κλάδο Αποβλήτων** της ΡΑΑΕΥ
- Πραγματοποιήθηκε **διαβούλευση** με τη συμμετοχή των ΦοΔΣΑ και σχετικών επιστημονικών φορέων
- **Κατατέθηκε** στους υπουργούς Περιβάλλοντος & Ενέργειας και Εσωτερικών

Στηρίζεται σε **τρεις βασικούς τομείς παρέμβασης**:

- 1) Διοικητική, Διαχειριστική & Επιχειρησιακή επάρκεια,
- 2) Τεχνική επάρκεια και
- 3) Χρηματοοικονομική βιωσιμότητα.

- **Στόχος** να αποτελέσει ένα **κοινό έγγραφο αναφοράς** για όλους εμπλεκόμενους και να βοηθήσει την ευκολότερη αξιολόγηση των ΦοΔΣΑ, πάνω σε **κοινά κριτήρια και συγκριτικά δεδομένα**.
- Με το τρόπο αυτό οι ΦοΔΣΑ θα μπορούν να **επιδείξουν την πρόοδό τους** και να **μετεξελιχθούν σταδιακά σε ισχυρότερους φορείς**, πλησιάζοντας της «ιδανική» λειτουργία τους, έχοντας ως πρότυπο έναν «**ιδεατό**» ΦοΔΣΑ.

5. Μελέτη για την διασφάλιση της **οικονομικής βιωσιμότητας** των ΦοΔΣΑ λαμβάνοντας υπόψη το **τέλος ταφής**

- **Αξιολόγηση και συγκριτική αποτίμηση** του τέλους ταφής στην Ελλάδα σε σχέση με αντίστοιχα τέλη χωρών της **Ε.Ε.**
- Οι οικιακοί χρήστες συμμετέχουν οικονομικά στο μέγιστο δυνατό βαθμό - **1% του μέσου διαθέσιμου εισοδήματός του νοικοκυριού (affordability)**
- Διαμορφώθηκε ένα **πρότυπο μοντέλο** για έναν **αντιπροσωπευτικό ΦοΔΣΑ**, ο οποίος φέρει αναλογικά τα βασικά χαρακτηριστικά της ελληνικής επικράτειας σε αντιπροσωπευτική κλίμακα
- Υπολογίστηκε το **συνολικό κόστος διαχείρισης** των ΑΣΑ
- Το συνολικό κόστος αυτό ελέγχθηκε βάσει του **δείκτη βιωσιμότητας** του συστήματος

6. Μελέτη για το πλαίσιο τιμολόγησης της ενεργειακής αξιοποίησης του βιογενούς κλάσματος των αποβλήτων

Η ΡΑΑΕΥ ως **Ανεξάρτητη Ρυθμιστική Αρχή** καλείται να διαμορφώσει ένα πλαίσιο που **να υποστηρίζει την ενεργειακή αξιοποίηση** με τρόπους:

- Βιώσιμους
- Διαφανείς
- Επενδυτικά Ελκυστικούς
- Ωφέλιμους προς την κοινωνία & το περιβάλλον

Στόχοι:

- ✓ Παρακολούθηση της απόδοσης των **ΦοΔΣΑ** σε ό,τι αφορά τις τεχνολογίες ενεργειακής αξιοποίησης.
  - ✓ Παρακολούθηση της προόδου προς την **κυκλική οικονομία**.
  - ✓ Η **συμμόρφωση** με τους εθνικούς και ενωσιακούς στόχους.
  - ✓ Η **αποδοτικότητα** χρήσης πόρων και παραγωγής ενέργειας.
-

7. Μελέτες για τον Προσδιορισμό Δεικτών (με την υποστήριξη των Jaspers)

7α Ανάπτυξη **Δεικτών Ανακύκλωσης** για την αποτελεσματική και αποδοτική διαχείριση & εποπτεία των ΦοΔΣΑ και των δραστηριοτήτων επεξεργασίας αποβλήτων

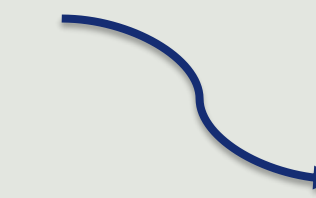
Δημιουργία και ανάλυση **ειδικών δεικτών** που επιτρέπουν την αξιολόγηση & πιστοποίηση της ικανότητας των ΦοΔΣΑ στην επίτευξη **καθορισμένων στόχων ανακύκλωσης**.

7β Ανάπτυξη **Δεικτών** για την αποτελεσματική και αποδοτική εποπτεία της **εφαρμογής των ΠΕΣΔΑ**

Ανάπτυξη **μεθοδολογικής προσέγγισης** που επιτρέπει την αξιολόγηση των ΦοΔΣΑ σχετικά με την **αποτελεσματική εφαρμογή** των οικείων **ΠΕΣΔΑ**.

7γ Ανάπτυξη **Μεθοδολογίας** για τον **καθορισμό & την ρύθμιση** της τιμολόγησης για την διαχείριση των αποβλήτων από τους ΦοΔΣΑ – **gate fee**

Αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης στον τομέα της κοστολόγησης των υπηρεσιών ΔΣΑ και **κατάρτιση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου-προτύπου κοστολόγησης - τιμολόγησης** των υπηρεσιών αυτών.

8. Μοντέλο υπολογισμού & απεικόνισης δεικτών ΦοΔΣΑ

- Ο Κλάδος Αποβλήτων της ΡΑΑΕΥ, έχει ήδη αναπτύξει **πρότυπο χρηματοοικονομικό μοντέλο** για τους ΦοΔΣΑ.

Μέσω του μοντέλου αυτού θα παρέχεται η απαιτούμενη πληροφορία για την σύνταξη αναφοράς από την ΡΑΑΕΥ στα πλαίσια της πιστοποίησης των φορέων.

- Παράλληλα, προγραμματίζεται η ανάπτυξη μοντέλου υπολογισμού & απεικόνισης: **Τεχνικών – Ποιοτικών – Περιβαλλοντικών Δεικτών.**

Μέσω του μοντέλου αυτού θα επιτυγχάνεται ο **ομοιόμορφος έλεγχος εκπλήρωσης από τους ΦοΔΣΑ των βασικών κριτηρίων της ΚΥΑ**, καθώς θα είναι δυνατή η συστηματική απεικόνιση κρίσιμων δεδομένων και η τυποποίηση των απαιτούμενων πληροφοριών.

9. Πλατφόρμα **my RAAEY**

Ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος Δυναμικής Ενημέρωσης & υποστήριξης των πολιτών αναφορικά με την δυνατότητα υποβολής παραπόνων - καταγγελιών για τις υπηρεσίες ΔΣΑ

Η πλατφόρμα στοχεύει στη συστηματική καταγραφή, αποτύπωση και αξιολόγηση των παρακάτω κρίσιμων θεμάτων:

- **Ανεπαρκής αποκομιδή** απορριμμάτων από τους κάδους
- Παράνομη εναπόθεση αποβλήτων – **ανεξέλεγκτη διάθεση**
- Παράνομη **κάυση απορριμμάτων**
- **Δημοτικά τέλη**
- Προβλήματα **συλλογής** και **μεταφοράς** απορριμμάτων που αφορούν τις εγκαταστάσεις.

Η πρωτοβουλία αυτή εντάσσεται στη **στρατηγική της ΡΑΑΕΥ** για ενίσχυση της **διαφάνειας, της λογοδοσίας και της προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών**, ενδυναμώνοντας τον εποπτικό ρόλο της Αρχής.

Επόμενα Βήματα

1. Μεθοδολογία βαθμολόγησης των ΦοΔΣΑ

➤ Ο Κλάδος Αποβλήτων της ΡΑΑΕΥ στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του θα προβεί σε:

- Ανάπτυξη Πολυκριτηριακής Μεθόδου Βαθμολόγησης των ΦοΔΣΑ

Βασικός στόχος είναι η δημιουργία ενός ενιαίου συστήματος βαθμολόγησης, το οποίο θα επιτρέπει τη συγκριτική αποτίμηση των **ΦοΔΣΑ**, τον εντοπισμό **αδυναμιών**, και τη χάραξη στοχευμένων **πολιτικών υποστήριξης και εποπτείας**.

- Δημιουργία **διαγραμμάτων & οπτικοποίηση** της πληροφορίας με στόχο την **διαφανή απεικόνιση** της συγκριτικής αξιολόγησης των φορέων και την σύγκριση αυτών με Ευρωπαϊκά παραδείγματα και μέσους όρους.

Διασφάλιση της **ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών**, αξιοποιώντας τους **δείκτες** που ήδη παρακολουθεί η ΡΑΑΕΥ.

2. Ολοκληρωμένο Software παρακολούθησης ΔΣΑ

Δημιουργία μιας πλατφόρμας όπου θα απεικονίζεται η **συνολική κατάσταση** αναφορικά με την Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων.

Μέσω της πλατφόρμας θα **συγκεντρώνονται** και θα **απεικονίζονται** δεδομένα σχετικά με την **συλλογή – επεξεργασία – ανακύκλωση** και **τελική διάθεση** των αποβλήτων.

Η πλατφόρμα θα αποτελεί ένα **ενιαίο σημείο πληροφόρησης** για όλους τους εμπλεκόμενους **φορείς** —τη Δημόσια Διοίκηση, τους ΦοΔΣΑ, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τους πολίτες και τους επενδυτές— υποστηρίζοντας τον **ορθολογικό σχεδιασμό**, τη **διαφάνεια** και τη **λογοδοσία** στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων.

Ετήσιες Αναφορές της ΡΑΑΕΥ

Σε ετήσια βάση, ο Κλάδος Αποβλήτων της ΡΑΑΕΥ θα εκπονεί, με ετήσια επικαιροποίηση:

1. Έκθεση Αξιολόγησης των ΦοΔΣΑ
2. Report παρουσίασης Δεικτών Απόδοσης
3. Ολοκληρωμένη Δέσμη Μέτρων

Αποτύπωση της τρέχουσας κατάστασης και των εξελισσόμενων αναγκών στη διαχείριση στερεών αποβλήτων, υποστηρίζοντας τεκμηριωμένα τον σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτικών.

Σας ευχαριστώ!

Καθ. Κωνσταντίνος Αραβώσης

Αντιπρόεδρος ΡΑΑΕΥ & Προεδρεύων του Κλάδου Αποβλήτων

Κάτοχος Έδρας UNESCO Πράσινη Καινοτομία και Κυκλική Οικονομία στο ΕΜΠ